

Morální teorie a jejich hodnocení

Jiří Baroš, katedra politologie, Fakulta sociálních studií, Masarykova
univerzita v Brně

Principy dobrého filosofování

Principy informační adekvátnosti

Principy racionální přesvědčivosti

Principy racionální ekonomie

Principy informační adekvátnosti

1. Nikdy nezamez novému zkoumání
2. Omnis affirmation est negatio
3. Ens et unum coincidunt

Principy racionální přesvědčivosti

1. Nihil sine ratione
2. Ex nihilo nihil
3. Non fortiter catena quam anulus debilissimus
4. Ex malis eligere minima

Principy racionální ekonomie

1. Ultra posse nemo obligatur
2. Est ridiculum quærere quae habere non possumus
3. Non explicari obscurus per obscurior
4. Non multiplicande sunt complicationes prater necessitatem
5. Entia non multiplicanda sunt prater necessitatem
6. Necessitas non habet legem
7. De minimis non curat lex
8. Nebičuj mtvého koně/nech spící psy ležet

Aporetika

1. Racionální lidé vždy sledují svůj nejlepší zájem.
2. Nic, co je v nejlepším zájmu člověka, nemůže být nepříznivé k jeho štěstí.
3. Dokonce racionální lidé někdy musí činit věci, které jsou nepříznivé k jejich štěstí.

Morální tvrzení a morální argumenty I

Trest smrti je špatný.

Mnozí lidé si myslí, že by se měl zavést trest smrti.

Andrej Babiš Jr. nelhal v tom, co řekl o svém otci.

Učitelé by neměli lhát.

Hana Lipovská je dobrý člověk.

Snažím se být dobrým člověkem.

Kruté jednání ke zvířatům je nemorální.

Se zvířaty se často zachází krutě.

Morální tvrzení a morální argumenty II

1. Spáchat násilný čin, když se člověk brání proti fyzickému útoku, je morálně dovolené.
2. Napadnout někoho, kdo na tebe útočí, je násilným činem sebeobrany.
3. Napadnout někoho, kdo na tebe útočí, je morálně dovolené.

Morální tvrzení a morální argumenty III

1. Napadnout někoho, kdo na tebe útočí, je násilným činem sebeobrany.
2. Proto napadení někoho, kdo na tebe útočí, je morálně dovolené.

Morální tvrzení a morální argumenty IV

1. Neužít veškeré dostupné prostředky, které jsou schopny vážně nemocné novorozeně naživu, znamená dovolit, aby zemřelo.
2. Proto je neužít veškeré dostupné prostředky, které jsou schopny vážně nemocné novorozeně naživu, špatné.

Morální tvrzení a morální argumenty V

1. Užití trestu smrti neodrazuje od zločinu.
2. Proto je trest smrti nemorální.

Testování morálních premis

1. Způsobit něčí smrt je špatné.
2. Jednotlivci v hlubokém, nevratném kómatu jsou nezpůsobilými osobami.
3. Odpojit někoho, kdo je v hlubokém, nevratném kómatu, znamená způsobit dané osobě smrt.
4. Odpojit někoho v hlubokém, nevratném kómatu je špatné.

Zhodnotit non-morální premisy

Vede sledování pornografie k tomu, že se více páchají trestné činy?

Odrazuje trest smrti od páchaní zločinu?

Může osoba s depresemi rozhodnout o asistované sebevraždě?

Narušuje manželství osob stejného pohlaví tradiční manželství?